

Izvorna jezična inačica ove stranice [PL](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

[poljski](#)[Swipe to change](#)

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Poljska

1 Koje vrste mjera postoje?

Vrsta mjere ovisi o prirodi tražbine koju treba osigurati. U skladu s člankom 747. Zakona o parničnom postupku (*kodeks postępowania cywilnego*) novčane tražbine osiguravaju se na sljedeći način:

zapljenom pokretnina, nadnica i plaća, potraživanja s bankovnog računa ili drugih tražbina ili drugog stvarnog prava, terećenjem nekretnine protivnika osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava, uspostavljanjem zabrane raspolaganja nekretninom ili njezina terećenja ako ta nekretnina nije upisana u zemljišne knjige ili registar založnih prava ili za koju su zemljišne knjige ili registar založnih prava izgubljeni ili uništeni, terećenjem plovila ili plovila u izgradnji zasnivanjem pomorskog založnog prava, uspostavljanjem zabrane raspolaganja zadržanim vlasničkim pravom nad poslovnim prostorima, uspostavljanjem prinudne uprave nad poduzećem ili poljoprivrednim gospodarstvom protivnika osiguranja ili objektom koji čini dio poduzeća ili njegovim dijelom, ili dijelom poljoprivrednoga gospodarstva protivnika osiguranja.

Ako se zahtijeva donošenje privremene mjere za osiguranje nenovčane tražbine, sud odobrava privremenu mjeru koju smatra primjerenom s obzirom na okolnosti, ne isključujući mjere osiguranja novčanih tražbina (članak 755. Zakona o parničnom postupku). Konkretno, sud može:

regulirati prava i obveze stranaka ili sudionika u postupku tijekom provedbe tog postupka, uspostaviti zabranu raspolaganja stvarima ili pravima obuhvaćenima postupkom, obustaviti ovršni postupak ili drugi postupak kojem je svrha izvršenje presude, odlučiti o pitanjima roditeljske skrbi nad djecom i kontakta s djecom, naložiti upis odgovarajuće predbilješke u zemljišne knjige i registar založnih prava ili drugi primjereni registar. Interese stranaka ili sudionika u postupku trebalo bi uzeti u obzir pri odabiru vrste privremene mjere kako bi se osigurala valjana pravna zaštita predlagatelja osiguranja te kako se protivnika osiguranja ne bi pretjerano opteretilo.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Postupci za donošenje privremene mjere pokreću se:

na zahtjev stranke ili sudionika u postupku koji se podnosi sudu nadležnom za razmatranje predmeta u prvom stupnju. Ako se taj sud ne može utvrditi, nadležan je sud prema mjestu u kojem se privremena mjera treba izvršiti ili, ako ne postoji ta osnova ili ako se privremena mjera treba izvršiti u nadležnosti drugih sudova, zahtjev se podnosi okružnom sudu u Varšavi (*sąd rejonowy dla m.st. Warszawy*). Zahtjev za donošenje privremene mjere podnesen tijekom postupka razmatra sud u istom stupnju u kojem se postupak provodi, osim ako je riječ o Vrhovnom sudu (*Sąd Najwyższy*). U tim slučajevima prvostupanjski sud odlučuje o donošenju privremene mjere (članak 734. Zakona o parničnom postupku), po službenoj dužnosti u slučajevima kad se postupak može pokrenuti po službenoj dužnosti (članak 732. Zakona o parničnom postupku). Zahtjevi za donošenje privremene mjere podnose se u pisanom obliku. Trebali bi biti u skladu sa zahtjevima za podneske te bi se u njima trebala odrediti vrsta privremene mjere, a u slučaju novčane tražbine, i iznos privremene mjere osiguranja (koji ne može biti viši od iznosa tražbine, izračunanog s kamatama od datuma dostavljanja odluke o privremenoj mjeri i povezanim troškovima, a mogu uključivati i projicirane troškove postupka), kao i okolnosti kojima se opravdava podnošenje zahtjeva. Ako se zahtjev za donošenje privremene mjere podnosi prije pokretanja postupka, trebalo bi ukratko opisati i predmet postupka (članak 736. Zakona o parničnom postupku).

Osiguranje se može pružiti prije pokretanja postupka ili tijekom samog postupka. Nakon što predlagatelj osiguranja dobije ovršnu ispravu, privremena mjera može se odobriti samo ako joj je svrha osigurati tražbinu za koju rok izvršenja još nije istekao (članak 730. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Ako se privremena mjera odobri prije pokretanja postupka, sud određuje rok za podnošenje podneska kojim se pokreće postupak. U protivnom se privremena mjera poništava. Taj rok ne smije biti dulji od dva tjedna (članak 733. Zakona o parničnom postupku).

Zahtjevi za donošenje privremene mjere razmatraju se bez odgode, unutar jednog tjedna od datuma njihova podnošenja sudu, osim ako je posebnim odredbama predviđeno drukčije. Ako je zakonskim aktom predviđeno ispitivanje zahtjeva tijekom rasprave, tu bi raspravu trebalo zakazati unutar jednog mjeseca od datuma podnošenja prijedloga (članak 737. Zakona o parničnom postupku).

Privremene mjere odobravaju se na temelju presude suda.

2.2 Glavni uvjeti

Privremena mjera može se zatražiti u svim građanskim stvarima koje ispituje sud ili arbitražni sud (članak 730. Zakona o parničnom postupku).

Uvjeti za donošenje privremene mjere sljedeći su: tražbina i pravni interes za donošenje privremene mjere moraju se obrazložiti. Pravni interes za donošenje privremene mjere postoji ako će izvršenje presude donesene u postupku biti nemoguće ili vrlo teško ili ako će, u suprotnom, biti nemoguće ili vrlo teško postići svrhu postupka ako se privremena mjera ne donese (članak 730.1 Zakona o parničnom postupku).

Svrha privremene mjere ne može biti namirenje tražbine, osim ako je zakonskim aktom predviđeno drukčije (članak 731. Zakona o parničnom postupku).

Sud može izvršenje privremene mjere uvjetovati polaganjem jamčevine predlagatelja osiguranja kako bi se osigurala tražbina protivnika osiguranja koje proizlaze iz privremene mjere, osim ako je predlagatelj osiguranja Državna riznica i ako se osiguranje predlaže zbog tražbina za uzdržavanje, invalidsku mirovinu ili iznose koji se zaposleniku duguju u predmetima povezanim s radnim pravom u dijelu koji ne prelazi ukupna mjesečna primanja zaposlenika (članak 739. Zakona o parničnom postupku).

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeći takvim mjerama?

Privremene mjere mogu se odobriti za sljedeće:

pokretnine,
nadnice i plaće,
potraživanja s bankovnog računa ili druge tražbine ili drugo stvarno pravo,
nekretnine,
plovila ili plovila u izgradnji,
zadružno vlasničko pravo nad poslovnim prostorima,
poduzeće ili poljoprivredno gospodarstvo ili objekt koji čini dio poduzeća, ili dio tog objekta, ili dio poljoprivrednoga gospodarstva.
Privremenom mjerom se ne mogu obuhvatiti stvari, dugovanja ni prava koja su isključena iz ovrhe. Pokvarljiva roba može služiti kao osiguranje ako protivnik osiguranja nema drugu imovinu kojom bi se osigurala tražbine predlagatelja osiguranja te ako se roba može odmah prodati.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Glavna je svrha postupka za donošenje privremene mjere osigurati zaštitu predlagatelja osiguranja (najčešće vjerovnika) od mogućih negativnih učinaka kašnjenja postupaka koji se vode pred sudom (ili uključuju izvansudsku nagodbu) te poboljšati situaciju predlagatelja osiguranja u ovršnom postupku ako je predmet sudskog postupka i privremene mjere ovršiva tražbina. U ograničenoj se mjeri privremena mjera može odobriti predlagatelju osiguranja i radi dobivanja novčane koristi.

Privremena mjera može biti i odgovor na radnju koju je protivnik osiguranja poduzeo na štetu predlagatelja osiguranja.

Učinci privremene mjere na protivnika osiguranja razlikuju se s obzirom na njezinu vrstu:

ako je zaplijenjena pokretnina, upravljanjem pokretninom nakon zapljene ne utječe se na daljnji tijek postupka te se ovršni postupak u pogledu zaplijenjene pokretnine može provesti i protiv kupca,

ako je bankovni račun poduzetnika ili vlasnika poljoprivrednoga gospodarstva zaplijenjen kao osiguranje, predlagatelj osiguranja može naplatiti samo one iznose koje je sud odredio za plaćanje tekućih nadnica i plaća, zajedno s porezima na plaće i drugim zakonskim iznosima, kao i fiksne troškove,

u ograničenoj se mjeri mogu upotrijebiti druga zaplijenjena dugovanja i stvarna prava (način upotrebe određuje sud),

sudski ovršitelj prodaje sve stvari zaplijenjene zajedno s pravima na financijske instrumente zapisane na računu vrijednosnih papira ili drugom računu u smislu pravila o trgovanju financijskim instrumentima te se dobiveni iznos polaže na račun suda,

uspostavlja se zabrana raspolaganja nekretninama i zadružnim vlasničkim pravom nad poslovnim prostorima te njihovo terećenje,

plovilo ili plovilo u izgradnji tereti se zasnivanjem pomorskog založnog prava,

protivnika osiguranja lišava se upravljačkih prava i uspostavlja se prinudna uprava, a prihod od prinudne uprave služi kao osiguranje,

u stvarima koje se odnose na uzdržavanje protivnik osiguranja obavezan je predlagatelju osiguranja jednokratno ili periodično plaćati posebno određeni iznos.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Protivnik osiguranja u svakom trenutku može zatražiti ukidanje ili izmjenu pravno obvezujuće odluke o osiguranju ako razlog za osiguranje prestane postojati ili se izmijeni (članak 742., članak 754.1 stavak 3. i članak 757. Zakona o parničnom postupku).

Osiguranje se poništava:

ako protivnik osiguranja položi na račun Ministarstva financija iznos osiguranja koji je predlagatelj osiguranja zatražio u zahtjevu za donošenje privremene mjere,

ako se tražbina ili zahtjev vrati ili odbije nakon konačne presude,

ako se tražbina ili zahtjev odbaci ili se postupak prekine,

ako predlagatelj osiguranja ne podnese prijedlog za cijelu tražbinu u postupku ili podnese prijedlog za druge tražbine, a ne za one osigurane prije pokretanja postupka,

ako presuda kojom se prihvaća osigurana tražbina postane konačna (osiguranje se poništava mjesec dana nakon što presuda postane konačna),

ako predlagatelj osiguranja prijedlog za daljnje ovršne mjere ne podnese u roku od dva tjedna od presude kojom tražbina postaje konačna u predmetima u kojima je osiguranje provedeno zapljenom pokretnina, nadnica i plaća, potraživanja s bankovnog računa ili drugih potraživanja ili drugog stvarnog prava, ili uspostavljanjem prinudne uprave nad poduzećem ili poljoprivrednim gospodarstvom protivnika osiguranja ili objektom koji čini dio poduzeća, ili dijelom tog objekta, ili dijelom poljoprivrednoga gospodarstva protivnika osiguranja.

Osiguranje se također poništava (članak 754. 1 Zakona o parničnom postupku):

dva mjeseca nakon što odluka o osiguranju tražbine postane pravomoćna ili nakon što odluka o odbijanju žalbe ili drugog pravnog lijeka koji je protiv odluke o osiguranju tražbine podnio protivnik osiguranja postane pravomoćna,

ako protivnik osiguranja ne zatraži dodatne ovršne mjere u roku od mjesec dana nakon što odluka o osiguranju tražbine postane pravomoćna ili nakon što odluka o odbijanju žalbe ili drugog pravnog lijeka koji je protiv odluke o osiguranju tražbine podnio protivnik osiguranja postane pravomoćna u slučaju privremene mjere koja, među ostalim, uključuje zapljenu pokretnina.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu podnijeti žalbu protiv odluke prvostupanjskog suda u pogledu osiguranja (članak 741. Zakona o parničnom postupku).

Posljednji put ažurirano: 24/09/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.